

Vergaderjaar 2014–2015

33 752

Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2014)

Q

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 september 2014

In relatie met uw Kamer zijn er diverse openstaande moties en toezeggingen op mijn beleidsterrein. Met deze brief geef ik graag gevolg aan diverse toezeggingen van mijzelf en mijn ambtsvoorganger, Staatssecretaris Weekers. Daarnaast geef ik in deze brief een planning van de moties en toezeggingen die naar verwachting het komende half jaar worden afgedaan.

I Afgedane moties en toezeggingen

De onderstaande moties en toezeggingen beschouw ik als afgehandeld.

Winstbox

Mijn ambtsvoorganger heeft tijdens de behandeling van het Belastingplan 2014 toegezegd om in de winstboxbrief in te gaan op de fiscale behandeling van zelfstandigen ten opzichte van werknemers en over schijnzelfstandigheid.¹ Mijn ambtsvoorganger heeft destijds, mijns inziens terecht, opgemerkt dat schijnzelfstandigheid niet met een winstbox zou worden bestreden. Daarvoor zijn andere maatregelen passender. Dat kunnen fiscale maatregelen zijn, maar de aanpak is zeker niet uitsluitend een fiscale aangelegenheid. Korteidshalve verwijs ik bijvoorbeeld naar de aanpak van schijnconstructies door de Minister voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Desalniettemin blijft het verschil in gemiddelde belastingdruk tussen een ondernemer en werknemer een feit. Conclusies kunnen, zoals ook verwoord in de winstboxbrief², echter nog niet worden getrokken. Voor een goede weging van de effecten van het fiscale beleid, mede in relatie tot de problematiek van schijnzelfstandigheid, is een integrale benadering essentieel, waarin ook onder andere arbeidsrechtelijke aspecten en sociale zekerheid worden meegenomen. Dit zal met het

¹ Handelingen I 2013/14, nr. 14, item 2, blz. 19 en 20.

² Kamerstukken II 2013/14, 33 447, nr. 6, blz. 5.

recent opgestarte interdepartementaal beleidsonderzoek (IBO) worden gedaan. Om te voorkomen dat met de invulling van de in de Begrotingsafspraken 2014 overeengekomen taakstelling van € 100 miljoen vooruit wordt gelopen op de uitkomsten van dit IBO, is besloten deze taakstelling in 2015 terug te draaien. Voor de jaren 2016 en verder wordt een taakstelling van € 100 miljoen opgenomen die zal worden ingevuld door middel van maatregelen mede naar aanleiding van het eerder bedoelde IBO.

Vennootschapsbelastingplicht woningcorporaties

Mijn ambtsvoorganger heeft tijdens de behandeling van het Belastingplan 2013 in uw Kamer toegezegd onder voorwaarden bereid te zijn om op termijn een discussie te voeren over de Vpb-plicht voor woningcorporaties.³ In de eerste plaats kon deze discussie naar zijn mening pas worden gevoerd als duidelijk is hoe het stelsel voor corporaties er uitziet omdat de ruimte voor een eventuele wijziging afhankelijk is van de steun die de sector op andere terreinen (bijvoorbeeld garantstelling van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw) ontvangt. Van een wijziging van de vpb-plicht voor woningbouwcorporaties kan sowieso geen sprake zijn als de omvang van de steun op andere terreinen grosso modo gelijk blijft. Daarom kan deze discussie niet eerder plaatsvinden dan nadat de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting⁴ (inclusief de in juni 2014 bij de Tweede Kamer ingediende novelle⁵) is afgerond. Daarnaast heeft hij benadrukt dat een eventuele wijziging van die Vpb-plicht niet tot een budgettaire derving zou mogen leiden en dat dekkingssuggesties zeer welkom zijn. De door mijn ambtsvoorganger genoemde voorwaarden onderschrijf ik. Omdat de parlementaire behandeling van de herziening van de Woningwet (inclusief novelle) nog niet is afgerond en ik nog geen dekkingssuggesties heb mogen ontvangen, acht ik een discussie over de Vpb-plicht voor woningcorporaties op dit moment niet aan de orde. Ten slotte wijs ik er op dat van een eventuele wijziging van de Vpb-plicht voor woningcorporaties enkel sprake kan zijn als deze, ook naar de mening van de Europese Commissie, verenigbaar is met de Europese staatssteunregels. Dat zal hoe dan ook geen gemakkelijk traject blijken.

Uitbreiding operationele activiteiten vennootschapsbelasting

Tijdens de plenaire behandeling in uw Kamer van de Wet Uitwerking fiscale maatregelen Begrotingsakkoord 2013 heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd ervaringen uit de praktijk met de term «uitbreiding van operationele activiteiten» in het kader van de wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 te publiceren.⁶ De aftrekbeperking bovenmatige deelnemingsrente is op 1 januari 2013 in werking getreden. In mijn brief van 25 april 2014 aan uw Kamer⁷ heb ik aangegeven dat in de eerste maanden van 2014 de balans hiertoe zal worden opgemaakt op basis van de tot dan toe opgedane praktijkervaringen. Aan de Belastingdienst zijn diverse casus voorgelegd waarin de vraag speelt of sprake is van een uitbreiding van operationele activiteiten. Deze toets kent twee elementen, namelijk of er sprake is van operationele activiteiten, en of er sprake is van een uitbreiding. Het gaat om een

³ Handelingen I 2012/13, nr. 12, item 18, blz. 107 en 124, toezeggingenregistratienummer T01738.

⁴ Dit wetsvoorstel is inmiddels met algemene stemmen aangenomen in de Tweede Kamer en is in de Eerste Kamer aangehouden in afwachting op de novelle (het wetsvoorstel is raadpleegbaar onder Kamerstuknummer 32 769).

⁵ Kamerstukken II 2013/14, 33 966, nr. 2.

⁶ Handelingen I 2011/12, nr. 37, blz. 7.

⁷ Kamerstukken I 2013/14, 33 752, N.

feitelijke toets, die zowel op het niveau van de deelneming voor de vraag of er sprake is van operationele activiteiten, als op het niveau van de aandeelhouder, dan wel de groep, voor de uitbreidingsvraag beoordeeld moet worden. Voorbeelden van operationele activiteiten zijn productie-, distributie- en verkoopactiviteiten. Bij exploitatie van vastgoed, licenties en merkenrechten is het afhankelijk van de feiten en omstandigheden of dit operationele activiteiten zijn. Bij het verwerven van minderheidsbelangen is de vraag aan de orde geweest of dit een uitbreiding van operationele activiteiten is op het niveau van de aandeelhouder. Dit is het geval als deze aandeelhouder het verworven belang niet met een beleggingsoogmerk houdt en dat het lichaam, waarin het belang wordt verworven, operationele activiteiten uitoefent. De beantwoording van voorstaande is geheel afhankelijk van de feiten en omstandigheden. Het extra storten van kapitaal ten behoeve van verlieslatende activiteiten (verliesfinanciering) is geen uitbreiding van operationele activiteiten. Daarentegen is gebleken dat een kapitaalstorting ook tot een groter marktaandeel kan leiden of alleen betrekking heeft op de aanloopverliezen, waarna er wel sprake is van een winstgevend activiteit. In voorkomende gevallen kan er dan wel sprake zijn van een uitbreiding van operationele activiteiten. Beleggen is geen operationele activiteit. Bij overnames van concernonderdelen inclusief een concernfinancieringslichaam zal dit concernfinancieringslichaam nooit een uitbreiding van operationele activiteiten zijn.

Btw-tarief invalidenauto's

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in de memorie van antwoord inzake de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in reactie op een brief van de Vereniging Samenwerkingsverband Chronische Ademhalingsondersteuning (VSCA) aangegeven het pleidooi om aanpassingen in een auto in verband met een handicap niet meer te belasten met het hoge btw-tarief, maar met het lage btw-tarief, toe te zenden aan de Minister van Financiën.⁸ Een dergelijke verruiming van het toepassingsgebied van het verlaagde btw-tarief, kan niet los worden gezien van de meer algemene gedachtevorming over een verschuiving van de lasten naar de btw in het kader van de Brief «Keuzes voor een beter belastingstelsel». Daarom neem ik deze tariefsverlaging op dit moment, vooruitlopend op de bredere discussie, niet in verdere overweging.

Verlaagd tarief in de energiebelasting

In motie Vos wordt de regering verzocht om de vrijstelling van energiebelasting van toepassing te laten zijn op verbruikers die elektriciteit opwekken door middel van hernieuwbare energiebronnen (zoals nu verwoord in artikel 50, vijfde lid, onderdeel a, Wet belastingen op milieugrondslag) en niet de voorwaarde op te leggen dat de opwekking voor eigen rekening en risico van de verbruiker moet plaatsvinden om voor die vrijstelling in aanmerking te komen.⁹ In het Belastingplan 2015 is een voorstel opgenomen tot wijziging van genoemd artikel waardoor aan deze motie tegemoet is gekomen.

Box 3-vrijstelling contant geld

Mijn ambtsvoorganger heeft toegezegd om te bezien of de grens van de box 3-vrijstelling voor contant geld, elektronisch geld in de vorm van een chipkaart, alsmede vermogensrechten die zijn bestemd voor het doen van

⁸ Kamerstukken I 2013/14, 33 841, G, blz. 116.

⁹ Kamerstukken I 2013/14, 33 493, F.

consumentenaankopen, zoals cadeaubonnen, aan heroverweging toe is.¹⁰ De vrijstelling bedraagt in 2014 € 512. Voor fiscale partners gezamenlijk is deze vrijstelling € 1.024. Deze vrijstelling is in 2010 in het leven geroepen en wordt jaarlijks geïndexeerd. Tot 2010 moesten ook bedragen onder de € 500 aan contant geld en daarmee gelijk te stellen vermogensrechten opgegeven worden in de aangifte. De reden voor de vrijstelling is dat deze vermogensbestanddelen een probleem vormden bij het invullen van de aangifte inkomstenbelasting door de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft namelijk geen gegevens over het bedrag aan contanten en daarmee gelijk te stellen vermogensrechten. Ook is het administratief bezwaarlijk voor burgers om hun chiptegoed, cadeaubonnen, spaarzegels en andere kleine vermogensrechten mee te nemen in hun belastingaangifte. Bij de introductie van de vrijstelling werd ervan uitgegaan dat de vrijstelling toereikend was om het geheel van de genoemde gelden en vermogensrechten in de meeste gevallen buiten de box 3-grondslag te houden. Zodoende kan de Belastingdienst er bij het invullen van de aangifte inkomstenbelasting dan als hoofdregel vanuit gaan dat bij dit onderdeel van box 3 geen bedrag wordt aangegeven. De hiervoor genoemde redenen voor de vrijstelling gelden nog steeds. De vrijstelling laten vervallen vind ik dan ook geen goed idee. Vanuit het oogpunt van doelmatigheid moet de grens van de vrijstelling niet te laag gesteld worden. Een te hoge grens is ook ongewenst omdat belastingplichtigen dan de mogelijkheid krijgen de box 3-grondslag te verlagen door op het einde van het jaar grote sommen contant geld op te nemen. Ik heb geen signalen ontvangen dat het bedrag van € 512 per belastingplichtige te laag zou zijn. Bij de introductie van deze vrijstelling is al de inschatting gemaakt dat dit bedrag voldoende zou moeten zijn. In de jaren daarna is het belang van contant geld zelfs nog kleiner geworden en per 1 januari 2015 verdwijnt bijvoorbeeld de Chipknip als betaalmiddel. Daarentegen is deze grens ook weer niet zo hoog dat hiermee grote fiscale voordelen gehaald kunnen worden. Ik concludeer hieruit dat er op dit moment geen reden is deze grens aan te passen.

Vermogensongelijkheid

Mijn ambtsvoorganger heeft tijdens de behandeling van het pakket Belastingplan 2014 in uw Kamer toegezegd op een later moment een brief over vermogensongelijkheid aan de Eerste Kamer te sturen en daarbij ingaan op literatuur daarover.¹¹ Deze brief is op Prinsjesdag aan uw Kamer verzonden door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en mijzelf.

Witteveen

Tijdens de plenaire behandeling in de Eerste Kamer van de wetsvoorstellen Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen en Wijziging van de Wet verlaging maximumopbouw- en premiepercentages pensioen en maximering pensioengevend inkomen en het Belastingplan 2014 heb ik aangegeven extra capaciteit bij de Belastingdienst in te zetten, mocht de implementatie van de Witteveen-voorstellen daartoe aanleiding geven.¹² Op dit moment hoeft de capaciteit van de Belastingdienst niet uitgebreid te worden. Uiteraard blijf ik de implementatie zoals toegezegd monitoren. Tijdens diezelfde plenaire behandeling heb ik aangegeven bereid te zijn integrale wetteksten op te stellen bij een volgende novelle van mijn hand

¹⁰ Handelingen I 2013/14, nr. 9, item 11, blz. 98, toezeggingenregistratienummer T01874.

¹¹ Handelingen I 2013/14, nr. 14, blz. 27, toezeggingenregistratienummer T01954.

¹² Handelingen I 2013/14, nr. 30, item 11, blz. 7, toezeggingenregistratienummer T01966.

en heb ik uw Kamer daarvoor een voucher gegeven.¹³ Deze voucher kan nog steeds ingewisseld worden. Een integraal standpunt over geconsolideerde wetteksten is aan de orde wanneer de aangehouden motie Postema c.s. in stemming wordt gebracht¹⁴.

Brief «keuzes voor een beter belastingstelsel»

In de brief «keuzes voor een beter belastingstelsel», die op Prinsjesdag naar uw Kamer is gestuurd, zijn de hierna genoemde moties en toezeggingen geadresseerd:

- Toezegging om te reageren op de 7 mogelijkheden voor dekking van de verlaging van de belastingdruk op arbeid.¹⁵
 - Toezegging om in te gaan op relatie digitale economie en fiscaliteit.¹⁶
 - Toezegging om de brief aan uw Kamer te doen toekomen.
- Hierbij merk ik op dat die brief een richting presenteert en dat de inzet van het kabinet is om draagvlak te verwerven voor een brede stelselherziening. Dit laat dan ook alle opties open om op specifieke onderwerpen nader terug te komen tijdens de behandeling en nadere uitwerking van die brief.

Bouwstenen Successiewet 1956

Tijdens de parlementaire behandeling van het Belastingplan 2014 bleek in beide Kamers behoefte te bestaan aan inzicht in de budgettaire gevolgen diverse in de Kamers levende wensen in de tariefsfeer in de schenk- en erfbelasting. Daarop heeft mijn ambtsvoorganger toegezegd om te schetsen wat mogelijke bouwstenen in de schenk- en erfbelasting zouden kunnen zijn, zonder hierbij beleidsmatige keuzes te maken.¹⁷ Conform de toezegging van mijn ambtsvoorganger wordt deze notitie met bouwstenen – in de vorm van een spoorboekje met parameters – ook aan uw Kamer gezonden.¹⁸ Deze notitie¹⁹ is als bijlage 1 bij deze brief opgenomen.

Fiscale vergroening

Mijn ambtsvoorganger heeft toegezegd nader in te gaan op fiscale vergroening. In de stelselbrief wordt bij keuze 7 ingegaan op fiscale vergroening. Daarnaast is toegezegd om de beleidsbrief van het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) hierbij te betrekken.²⁰ Deze recente beleidsbrief van PBL «*Fiscale vergroening: uitdagingen voor de belastingen op energie*» bevat een grondige analyse van mogelijke aanpassingen van het belastingstelsel vanuit milieuperspectief op lange termijn.²¹ In bijlage 2 ga ik in op deze beleidsbrief. Hiermee kom ik tevens de toezegging na.

Pensioen in eigen beheer

Abusievelijk is mijn brief van 3 juni 2014²² waarin nader wordt ingegaan op de varianten ter vereenvoudiging van het pensioen in eigen beheer, alleen naar de Tweede Kamer verstuurd en niet naar de Eerste Kamer.

¹³ Handelingen I 2013/14, nr. 30, item 11, blz. 6, toezeggingenregistratienummer T01968.

¹⁴ Kamerstukken I 2013/14, 33 847, J.

¹⁵ Handelingen I 2013/14, nr. 14, blz. 7, toezeggingenregistratienummer T01956.

¹⁶ Handelingen I 2013/14, nr. 16, blz. 12–13, toezeggingenregistratienummer T01959.

¹⁷ Kamerstukken II 2013/14, 33 752, nr. 78, blz. 76.

¹⁸ Handelingen I 2013/14, nr. 14, blz. 15, toezeggingenregistratienummer T01957.

¹⁹ De bijlagen 1, 2 en 3 zijn ter inzage gelegd op de afdeling Inhoudelijke ondersteuning onder griffie nr. 155865.

²⁰ Handelingen I 2013/14, nr. 14, blz. 10, toezeggingenregistratienummer T01951.

²¹ Fiscale vergroening: uitdagingen voor de belastingen op energie, PBL (2014).

²² Kamerstukken II 2013/14, 33 752, nr. 94.

Omdat mijn ambtsvoorganger heeft toegezegd uw Kamer nader te informeren over de verschillende mogelijkheden²³, stuur ik u hierbij alsnog een afschrift van deze brief. Momenteel worden in overleg met verschillende belanghebbende partijen de derde en de vierde variant nader uitgewerkt, namelijk een fiscale reserve voor de oude dag en een beschikbarepremieregeling met een vast oprentingspercentage. Hierbij wordt vanzelfsprekend rekening gehouden met de inbreng van diverse leden. Zodra deze varianten nader zijn uitgewerkt zal ik uw Kamer hierover informeren.

II Planning te behandelen moties en toezeggingen

In het kader van mijn streven om het aantal openstaande moties en toezeggingen beperkt te houden, geef ik hierna een planning voor de moties en toezeggingen die naar verwachting in het komende half jaar zullen worden afgedaan.

Evaluatie initiatiefwetsvoorstel Dezentjé Hamming-Bluemink en Groot

In 2015 is een evaluatie voorzien van het initiatiefwetsvoorstel Dezentjé Hamming-Bluemink en Groot²⁴. Daarbij zal conform de toezegging van mijn ambtsvoorganger aan uw Kamer ook worden ingegaan op eventuele vertragingstactieken van kwaadwillende belastingplichtigen.²⁵

Ik hoop met deze brief diverse moties en toezeggingen naar tevredenheid van uw Kamer te hebben uitgevoerd en te zijn nagekomen. Vanzelfsprekend ben ik graag bereid om – indien uw Kamer dit wenst – van gedachten te wisselen over de inhoud van deze brief.

De Staatssecretaris van Financiën,
E.D. Wiebes

²³ Kamerstukken I 2013/14, 33 752, N, toezeggingenregistratienummer T01732.

²⁴ Wet van 27 mei 2011, houdende wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en enige andere wetten ten behoeve van de rechtsbescherming met betrekking tot de administratieplicht en controlehandelingen van de fiscus, Stb. 2011, 265.

²⁵ Handelingen I 2010/11, nr. 24, item 6, blz. 24, toezeggingenregistratienummer T01298.